

dette Arbejde, og det er jo i Tusindvis, det drejer sig om, i høj Grad nødt til at ofte være borte fra deres Hjem undertiden Dage ad Gangen og derfor til at leve paa offentlige Steder og faa deres Fortæring dér. Desuden er Landmændenes almindelige Købstadrejser forbundet med Fortæring paa Gæstgiverier og Hoteller. Derfor kan det ikke i Almindelighed siges, at denne Skat ikke ogsaa falder paa Landbrugets Mænd. Og den falder navnlig paa de mest aktive, paa dem, der deltager i det store Organisations- og Foreningsarbejde.

En Ting, som jeg ogsaa finder maa anbefale Restaurationsskatten, er det, at den har en overordentlig Bæredygtighed, særlig i dyre Tider. Jeg ser saaledes paa det, at der maa være Elasticitet i vort Skattesystem. Vi har gjort saadanne Erfaringer med dette, at naar vi skal til at indrette det med en længere Periode for Øje, maa og skal det indrettes saaledes, at der er tilstrækkelig Elasticitet deri, saa at det af sig selv skaffer større Indtægt, naar Tiderne bliver dyre og som Følge deraf Statens Udgifter større. Og det er i høj Grad Tilfældet med en Afgift som denne. Hvis man tænker sig, at man havde faaet den før Krigen, vilde den med det uhyre Forbrug, der i Krigsaarene var paa offentlige Steder, have bidraget i væsentlig Grad til at afholde Krigstidens Udgifter.

Imidlertid er det mit Haab og mit Ønske, at man helt eller delvis maa komme bort fra flere af disse Skatter, i alt Fald maa komme til at formindske dem væsentligt. Derfor har jeg foreslaaet indsat i visse af Skattelovene, som jeg hentydede til før, noget, jeg vil kalde Ventilparagraffer, der muliggør det at faa en Nedsættelse af Skatterne, naar Forholdene tillader det. Naar man er kommet saa vidt med Hensyn til Besparelser i Udgifterne, at en saa stor Skattebyrde ikke længere er nødvendig, bør Skatterne være indrettet saaledes, at de let kan ændres nedefter, uden at man behøver at tage hele Skattesystemet frem til fornyet Overvejelse. Dette søges naaet ved en Paragraf, der er indsat i fire af Lovene, i den vigtigste af de direkte Skattelove, Formue- og Indkomstskatteloven, og tre af de indirekte, nemlig de tre, jeg betragter som mest bærende Præg af de ekstraordinære Forhold, Forslaget om Tillægsafgiften paa Spiritus, Chokolade- og Konfektafgiften og Restaurations- og Kaféafgiften.

Den paagældende Bestemmelse lyder i Indkomst- og Formueskatteloven saaledes: „For saa vidt Udbyttet af Indkomst- og Formueskatten efter de ved nærværende

Lov fastsatte Regler for et eller flere Skatteaar skønnes at ville overstige de paakrævede Beløb, kan de Skattebeløb, der udkommer ved Paaligningen, nedskrives forholdsmæssigt. Bevilling til saadan Nedskrivning gives ved de aarlige Finanslove.“ Og for de andre Skatters Vedkommende findes en tilsvarende Bestemmelse, altsaa om en procentvis Nedsættelse af Skatten, uden at der i øvrigt røres ved Skattens Struktur. Og idet den er indsat i den vigtigste af de direkte og i tre af de indirekte Skattelove, vil man kunne tilpasse Nedsættelsen efter Forholdet mellem direkte og indirekte Beskatning. Dette er noget, der ikke er ukendt i fremmed Lovgivning. I England bestemmer man saaledes Indkomstskatteprocenten paa de aarlige Budgetter, og i Sverige har man det saakaldte „Grundbeløb“, som er den skattepligtige Indtægt plus $\frac{1}{60}$ af den skattepligtige Formue; dette Grundbeløb kan man sætte op og kan man sætte ned, hvorved der opnaas en lignende Virkning som den, der er tilsigtet her, at komme til en Formindskelse, i Sverige tillige en Forhøjelse, naar Forholdene kræver det. Naar jeg ikke har indsat en Bestemmelse om, at Forhøjelse vil kunne ske paa de aarlige Finanslove, er det ud fra den Grundbetragtning, som jeg gav Udtryk ved Begyndelsen af dette Foredrag, nemlig at de 405 Mill. Kr. i og for sig er for højt et Beløb til, at vi bør betragte det som noget normalt; vi skal stræbe efter at komme ned derfra. Skulde Tidsforholdene nødvendiggøre, at der maa paalægges endnu højere Skat, skal det i hvert Fald ikke kunne ske ved Bevilling paa Finansloven, det skal kun kunne ske ved en ordinær Lov, vedtagen paa sædvanlig Maade. Derfor aabner denne regulerende Bestemmelse kun Adgang til Nedsættelse, ikke til Forhøjelse.

Maa jeg til Slutning sige, at disse Skatte-lovforslag er et Forhandlingsgrundlag, der bydes Rigsdagen, en Maade, paa hvilken det Maal kan naas, som det er nødvendigt at vi naar, nemlig at skaffe Balance i Statshusholdningen. Jeg vil selvfølgelig ikke paastaa, at dette er den eneste tænkelige Maade, hvorpaa det kan naas. Men det er den Maade, som efter mit bedste Skøn og efter grundig Overvejelse har forekommet mig at være den bedste, den mindst byrdefulde af dem, mellem hvilke jeg havde Valget. Men jeg er selvfølgelig villig til Forhandling om alle Enkeltheder i disse Lovforslag. Der er principielle Punkter, paa hvilke Regeringen ikke kan give etter, men i det hele og store bydes dette som et Forhandlingsgrundlag, og man vil finde Regeringen i høj Grad villig til for at